

TERVETULOA

Suomen ensimmäisen Rehtoribarometrin
julkistustilaisuus 14.1.2020

ANTTI IKONEN

puheenjohtaja

Suomen Rehtorit Ry

Rehtoribarometri 2020

- Suomen Rehtoreiden strategiapäivitys 2016
- Jäsenkysely: kasvava työkuorma ja työn pirstaleisuus
- Tarve tarkemmalle tutkimustiedolle ilmiöstä
- Tutustuimme australialaiseen rehtoritutkimukseen
  - Oppilaitosjohtamiseen erikoistunut työhyvinvointitutkimus, professori **Philip Riley**
  - Tutkimusta toistettu vuodesta 2011 Australiassa sekä Uudessa-Seelannissa ja Irlannissa – ja nyt myös Suomessa
- Kohderyhmänä peruskoulujen ja lukioiden esimiehet, rehtorit ja apulaisrehtorit

Suomalaisen tutkimuksen toteutus

- Helsingin yliopisto & Cicero Learning ja professorit **Minna Huotilainen** ja **Katariina Salmela-Aro**
- Opetushallituksen tuki ja pääjohtaja **Olli-Pekka Heinosen** kannustava saate sekä kyselyn jakelu maamme peruskouluihin ja lukioihin
- Opetusalan ammattijärjestön ja puheenjohtaja Olli Luukkaisen tuki ja kannustus kyselyyn vastaamiseen
- Suomeksi käännetty kysely lähti liikkeelle huhtikuussa 2019 ja vastauksia kerättiin kesäkuuhun 2019 saakka. Vastaajina 564 rehtoria.

Rehtoribarometrin keskeisimmät tulokset

Paljon hyvää...

- Rehtorit ovat innostuneita työstään
- Rehtorit kokevat työnsä merkityksellisenä
- Työ tuottaa paljon uusia haasteita ja mahdollisuuksia kehittyä

... mutta myös suuri huolenaihe

- Liki puolet rehtoreista uupuneita tai uupumisvaarassa

Koulussa koko yhteisön hyvinvointi erityisen tärkeää

- Oppilas- ja opiskelijayhteisön sekä aikuisyhteisön hyvinvointi ja yhteys toisiinsa

Johdon voimavarojen puute voi vaarantaa ison yhteisön

- Koulun kehittäminen ja työn ilon ylläpitäminen vaatii voimavaroja
- Ylikuormitus altistaa kyynisyydelle, johon ei ole varaa

**REHTORIBAROMETRIN
TUTKIJAT**

**Katariina Salmela-Aro &
Minna Huotilainen**

REHTORIEN TYÖNKUVA ON MUUTTUNUT

*”Rehtorin ammatti on innostava,
mutta myös vaativa... työn suuri vastuu
ja tietynlainen yksinäisyys.”*

Rehtorin ammatti on murroksessa

- Työmäärä kasvanut merkittävästi
  - Samaan aikaan työn monipuolisuus koetaan myös rikastuttavana
- Entiset ratkaisut ja rakenteet eivät riitä tämän päivän haasteisiin
  - Voimaantunut yhteisö jaksaa kohdata nämä ja vastata niihin
- Luottamus ja korkea autonomian aste on suomalaisen koulun tukeva kivijalka
- Tarve pedagogiselle johtamiselle iso, aikaa niukasti
- Omasta työhyvinvoinnista, voimavaroista ja osaamisesta huolehtiminen tärkeää

MISTÄ UUPUMINEN JOHTUU?

”Sirpaleisuus ja kiire ovat lisääntyneet koko ajan.”

”Rehtori yhä enemmän ihmisten johtaja ja parhaimmillaan valmentava johtaja.”

Mistä uupuminen johtuu?

- Työelämän ja yhteiskunnan muutos
- Toimintaympäristön muutokset
  - Henkilöstö- ja taloushallintoa tehdään yhä enemmän koululla
  - Kiinteistöjen kunto ja ylläpito kuormittavat merkittävästi koulun hallintoa
- Koulun muutos
  - Koulujen kokonaismäärä laskenut, mutta suurien yksiköiden määrä kasvanut
- Johtamisen ja esimiestyön muutokset

MITÄ TILANTEELLE VOIDAAN TEHDÄ?

*”Yksin johtamisen aika on ohi,
nyt tarvitaan todellista
jaettua johtamista.”*

Mitä tilanteelle voidaan tehdä?

- Tarvitaan yhteinen, laajasti hyväksytty tilannekuva ja toimenpiteitä kaikilla tasoilla
- Hallitusohjelma: Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi
  - Tuetaan koulujen johtamisjärjestelmien ja osaamisen kehittämistä
  - Konkreettinen ohjelma, jolla hallitusohjelmatavoitteeseen on päästävissä
- Virkaehtosopimusten kehittäminen ja työelämän laatutekijät
  - Riittävästi aikaa laadukkaalle esimiestyölle
  - Opetusalan ja esimiestyön houkuttavuuden turvaaminen tulevaisuudessa
- Myös esimiehen *itsensä johtaminen* on erittäin tärkeää
  - Osaamisen ylläpito & fyysisen ja henkisen kunnon säilyttäminen
  - Työn rajaamisen taidot & työn ilon ja innostuksen säilyttäminen

*Yhdessä kohti voimakkaampaa
ja paremmin voivaa kouluyhteisöä.*

KIITOS!